

Latvijas Daudzbērnu
ģimeņu apvienība

Biedrība "Latvijas Daudzbērnu ģimeņu apvienība"
Paceplīša iela 10, Rīga, LV-1030
Reģ. Nr. 40008003700
www.kustiba3plus.lv
laiks.gimenei@gmail.com
Tālr.: +371 29481771

Rīga, 2022.gada 31.oktobrī

Labklājības ministrijai

Informācijai:

Finanšu ministrijai

Par Ministru kabineta noteikumiem Nr. 1609

Latvijas Daudzbērnu ģimeņu apvienība (*turpmāk tekstā Apvienība*) lūdz Labklājības ministriju rosināt izmaiņas Ministru kabineta noteikumu Nr. 1609 "Noteikumi par bērna kopšanas pabalsta un piemaksas pie bērna kopšanas pabalsta un vecāku pabalsta par dvīņiem vai vairākiem vienās dzemdībās dzimušiem bērniem apmēru, tā pārskatīšanas kārtību un pabalsta un piemaksas piešķiršanas un izmaksas kārtību." (*turpmāk tekstā Noteikumi*) 2.1.punktā, kas nosaka, ka bērna kopšanas pabalsts personai, kura kopj bērna vecumā līdz pusotram gadam, ir 171 euro mēnesī.

Apvienība aicina palielināt bērna kopšanas pabalsta apjomu līdz 350 EUR mēnesī.

Argumenti Noteikumu izmaiņu veikšanai:

- 1) Šobrīd spēkā esošais bērna kopšanas pabalsta apmērs tika noteikts 2010.gadā līdz ar šo noteikumu spēkā stāšanos un ne reizi nav pārskatīts. Noteikumu 4.punkts nosaka, ka bērna kopšanas pabalsta apmēru pēc labklājības ministra ierosinājuma pārskata Ministru kabinets, ņemot vērā Centrālās statistikas pārvaldes noteikto strādājošo mēneša vidējās bruto darba samaksas pieaugumu. Kopš 2010.gada vidējā bruto darba samaksa valstī ir augusi no 608 EUR līdz 1383 EUR (Centrālās Statistikas pārvaldes dati par 2022.gada 6.mēnesi), kas ir 2,27 reizes. Tādējādi Apvienība pamato savā priekšlikumā norādītā bērna kopšanas pabalsta palielinājuma summu.
- 2) Ņemot vērā to, ka dzimstība ir sarukusi no 19'781 dzīvi dzimuša bērna 2010.gadā līdz 17'420 bērniem 2021.gadā, valsts pamatbudžetā ir jābūt ikgadējam ietaupījumam šajā izdevumu sadaļā vismaz 4 miljoni EUR.
- 3) Bērna pirmajā dzīves gadā bērna kopšanas pabalsts ir garantētais minimālais ienākums bērna vecākam, kas kopj bērnu. Pabalstam ir jāatbilst vismaz garantētajam minimālo ienākumu apjomam vienam vecākam un vienam apgādājamajam. Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums nosaka, ka garantētais minimālais ienākumu (GMI) slietnis ir 109 eiro pirmajai vai vienīgajai personai māsaimniecībā un 76 eiro katrai nākamajai personai māsaimniecībā.
- 4) Pēdējo 10 gadu laikā dzimstība sievietēm vecuma grupā 20-24 gadi ir kritusi par 45%, bet vecuma grupā 25-29 gadi par 32%, kas ilgtermiņā nozīmē pirmā bērna radīšanas atlikšanu pēc sievietes 30 gadu vecuma un mazāku bērnu skaitu ģimenē reprodūktīvās veselības problēmu dēļ. Valstij dārgākās sekas būs summārās dzimstības koeficienta samazināšanās un darbaspējīgā iedzīvotāju skaita samazināšanās tautsaimniecībā. Viens no iemesliem ģimenes veidošanas atlikšanai ir nepietiekama sociālā drošība. Bērnu kopšanas pabalsta kāpums samazinās trūkuma riskus gados jauniem vecākiem, kuriem nav sociālās apdrošināšanas uzkrājuma un kas nekvalificējas vecāku pabalstam bērna pirmajā dzīves gadā.

Lūdzam Labklājības ministriju sniegt aprēķinus, cik valsts pamatbudžetam izmaksātu bērna kopšanas pabalsta palielināšana līdz 350 EUR mēnesī, sākot no nākamā gada 1.janvāra. Tāpat lūdzam informēt, vai un kad ir plānots rosināt Ministru kabinetam pārskatīt Ministru kabineta noteikumu Nr. 1609 "Noteikumi par bērna kopšanas pabalsta un piemaksas pie bērna kopšanas pabalsta un vecāku pabalsta par dvīņiem vai vairākiem vienās dzemdībās dzimušiem bērniem apmēru, tā pārskatīšanas kārtību un pabalsta un piemaksas piešķiršanas un izmaksas kārtību" noteikto pabalsta apmēru.

Ar cieņu

Elīna Treija
Latvijas Daudzbērnu ģimeņu apvienības
Valdes priekšsēdētāja